

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool Fruithof te Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	10256
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Dirk DE BACKER
adres		Flor Alpaertsstraat 45 - 2600 BERCHEM
telefoon		03-440.44.78
fax		03-448.26.41
e-mail		basis.flor.alpaertstraat@so.antwerpen.be
website/URL		www.fruithof.be
	Bestuur van de instelling	128728 - AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	119701 - SG Oost - te ANTWERPEN
adres		Lamorinièrestraat 227 - 2018 ANTWERPEN
	CLB	114215 - Stedelijk CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19, 20, 21 en 22 maart 2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	22/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	27/04/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Jacqueline Oorts
	Teamleden	Béatrice Coopman

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	10
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
4.2 Curriculum	15
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?	19
7. ADVIES	20
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	20

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool Fruithof behoort tot de scholengemeenschap Oost van het Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) Stedelijk Onderwijs Antwerpen (SOA). De school is gelegen in een eerder residentiële buurt, dicht bij een multinational op de grens van Mortsel en Berchem. Door het inschrijvingsbeleid in de stad Antwerpen wijzigt de leerlingeninstroom. Naast kinderen uit de onmiddellijke omgeving, lopen er ook kinderen van verder weg school. Dit verhoogt de aanwezige multiculturaliteit. De school tracht zich beleidsmatig en onderwijsinhoudelijk voor te bereiden op de uitdagingen van haar leerlingenpopulatie. Ze voert sinds de komst van de nieuwe directeur een sterk beleid dat krachtige leerkansen creëert vanuit een gezamenlijke visie en missie. De huidige schoolvisie legt onder meer accenten op kwalitatief hoog onderwijs, een rijke leeromgeving, brede ontwikkeling, een positief zelfbeeld bij de kinderen, normen en waarden, respectvolle omgang met elkaar en ouderbetrokkenheid.

Tijdens de doorlichting onderzocht de inspectie de inspannings- en resultaatsverplichting van de school voor Nederlands en wereldoriëntatie. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de onderwijsorganisatie, de deskundigheidsbevordering en het algemeen beleid van de school.

Uit het **erkenningsonderzoek** in de kleuterafdeling blijkt dat de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie, voldoende worden nagestreefd. De kleuters krijgen een gevarieerd en uitdagend aanbod dat aansluit bij de visie van de leerplannen. De teamleden geven kleuters voldoende, uitdagende en gepaste ontwikkelingskansen en de taalverwerving krijgt ruime aandacht. Tijdens het veelvuldig overleg groeien afspraken voor een goede opbouw en een samenhangende aanpak in de verschillende leeftijdsgroepen. De leerlijnen uit een koepeligen digitaal instrument worden vooral gebruikt om het aanbod te bewaken. Zowel klas- als zorgleraren vinden elkaar in hun zorg voor de kleuters. Zij slagen erin gezamenlijk een aanpak te realiseren die elke kleuter rijke kansen geeft om zover als mogelijk te ontwikkelen.

In de lagere afdeling voldoet de aanpak voor Nederlands. De leraren maken sinds het begin van dit schooljaar gebruik van bewust gekozen onderwijsleerpakketten om hun aanbod doelgericht vorm te geven. Zij volgen de gekozen methodes nauwgezet waardoor de domeinen evenwichtig aan bod komen. De kinderen krijgen voldoende kansen om voor dit leergebied de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken. Het aanbod, de begeleiding en de ondersteuning zijn afgestemd op de noden en de mogelijkheden van de leerlingen.

Voor het leergebied wereldoriëntatie voldoet de aanpak niet en blijven de vorderingen en de resultaten van de leerlingen onder de verwachtingen. Er zijn geen gedragen visie en geen gezamenlijke missie die teamleden drijven en ondersteunen om goede keuzes te maken en krachtige leerkansen te creëren. De praktijk voor wereldoriëntatie is in de meeste klassen te weinig gebaseerd op wat het leerplan en de eindtermen voorschrijven en vertoont hiaten.

Uit het **kwaliteitsonderzoek** blijkt dat de recent ontwikkelde visies, het onderwijsinhoudelijk overleg en het participatief beleid de kwaliteit van de onderwijsorganisatie en van de deskundigheidsbevordering positief beïnvloeden.

Voor de onderwijsorganisatie maakte de school de keuze om op een creatieve manier om te gaan met een aantal reguliere lestijden ter aanvulling van de zorgmiddelen. Op die manier kan een ambulant zorgteam worden samengesteld met een zorgcoördinator en leraren voor beide onderwijsniveaus. De flexibele inzet van dit zorgteam biedt ruime kansen tot doelgerichte ondersteuning.

De deskundigheidsbevordering gebeurt voor de meeste leraren door volgen van nascholing. Naast vele andere beleidsaspecten werd begin dit schooljaar ook het nascholingsbeleid van de school op punt gesteld. Daarbij wordt gewerkt vanuit een doordachte visie op nascholing, op school- en op lerarenniveau. Nascholingsinitiatieven worden gekozen op basis van persoonlijke noden en schoolprioriteiten. In het nascholingsbeleid ontbreekt voorlopig nog een nascholingsplan.

Het **algemeen beleid** van de school krijgt onder leiding van de nieuwe directeur impulsen om onderwijsvernieuwend te werken. Minder dan een jaar geleden werd de huidige directeur aangezocht om het leiderschap van de school op zich te nemen. Na een verkennende periode kwam het team tot de conclusie dat een aantal onderwijsvernieuwend impuls aan hen voorbij waren gegaan. Dit leidde tot een ambitieus schooleigen verbetertraject dat begin dit schooljaar werd opgestart. Momenteel staan meerdere aspecten van de werking aan de beginfase van het ontwikkelingsproces. Voor verschillende aspecten wordt samengewerkt met externe partners uit onder meer het schoolbestuur en de pedagogische begeleidingsdienst van het eigen net.

Het pedagogisch beleid in de school wordt op degelijke wijze uitgewerkt. De school selecteerde een aantal prioriteiten op pedagogisch vlak om er stapsgewijs aan te werken. De school verwacht van de leraren een duidelijk engagement.

De inspectie stelt vast dat de school beschikt over een sterk beleidsvoerend vermogen. De aangewende organisatiestructuren en het nauwkeurig uitgezette en gevolgde tijdspad voor het verbetertraject liggen zeker mee aan de basis hiervan. Dit verhoogt enerzijds de werkdruk van de teamleden maar toont anderzijds reeds duidelijke positieve resultaten.

De inspectie is ervan overtuigd dat de school op dit elan kan doorgaan met het uitgezette traject en dat de school op deze manier zal slagen in het wegwerken van haar tekort voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
Lager onderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsorganisatie

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school heeft een visie op Nederlands die is afgestemd op het leerplan. Uit de outputresultaten blijkt dat in de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor alle domeinen van dit leergebied in voldoende mate met alle kleuters worden nagestreefd.
- Uit de documentanalyses, de klasobservaties en de gesprekken blijkt dat de leraren voldoende kennis hebben van de uitgangspunten van de leerplannen. De leerplandoelen zijn richtinggevend voor de praktijk. In de klaswerking zitten de leerplandoelen vervat in de activiteiten en de materialen. De kleuterleraren werken vanuit thema's om hun aanbod te richten. Verschillende onderwijsleerpakketten en andere bronnen worden daarvoor geraadpleegd. De leraren selecteren, registreren en bewaken de nagestreefde doelen via een koepeligen digitaal instrument. Dit gebeurt veelal uit verantwoording en minder vanuit ontwikkelingsperspectief. Het gebruik van het digitaal instrument is voor een aantal leraren nieuw en nog niet volledig beheerst. De kleuters worden in de meeste klassen uitgedaagd om te leren en te ontwikkelen in rijke en gevarieerde situaties. De school kan vanuit de planningsdocumenten niet aantonen dat alle ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate worden nagestreefd maar de concrete praktijk is voldoende overtuigend. De outputgegevens door middel van de genormeerde toetsen waaraan de school deelneemt, de kleuterwerkjes en de gegevens uit het kindvolgsysteem onderbouwen dit.
- De pedagogisch-didactische aanpak sluit, eerder intuïtief, aan bij de algemene principes van de ontwikkelingsdoelen met aandacht voor brede vorming, actief leren, zorgbreedte en samenhang. De leraren zorgen voor graduele opbouw en differentiatiemogelijkheden in de concretisering van een thema. Concrete materialen en afwisselende activiteiten ondersteunen dit. De klaspraktijk getuigt van een gevarieerd en rijk gestoffeerd aanbod waar soms nog meer aandacht voor hoekenverrijking mogelijk is. Dit is eerder leraarafhankelijk en volgens de behandelde thema's nog divers.
- In de planningsdocumenten van de leraren is de aandacht voor het domein luisteren duidelijk aanwezig. Door verhalen en mondelinge boodschappen leren de kleuters luisteren en begrijpen.
- De kleuters krijgen in kring- en andere gesprekken en in allerlei spelvormen ruime kansen tot interactie zodat ze leren spreken, uitleggen, antwoorden en vragen stellen.
- De leraren beschikken over prenten, een klasbibliotheek op maat, stappenplannen en ander visueel materiaal om de kleuters voor te bereiden op lezen.
- Door middel van visueel materiaal, symbolen en eenvoudige beelden leren de kleuters ervaringen, verhalen en boodschappen weergeven. In de derde kleutergroep wordt een specifiek onderwijsleerpakket gebruikt ter voorbereiding van het eerste leerjaar. Experimenteel leren de kleuters reflecteren over taal en taalgebruik.
- Tijdens veelvuldig en intensief formeel en informeel overleg maken de leraren de nodige afspraken voor een vlotte schoolwerking. Dit komt de verticale samenhang ten goede. Begrippenlijsten bij de thema's worden systematisch aangemaakt. Het team denkt na over het gebruik van een eenduidige instructietaal. Richtinggevende documenten zijn in de fase van ontwikkeling of soms nog niet gekend.
- De ondersteuning van de leerlingen situeert zich op het preventieve en het remediërende niveau. In hun klaswerking vertrekken de leraren vanuit het welbevinden

van de kinderen. Zij werken aan een rijke leeromgeving waarbij de hoekenverrijking nog divers is.

- Taalzwakke en risicokleuters krijgen extra aandacht en leerkansen. De klasleraar vormt de spilfiguur en zal als eerste verantwoordelijke kansen creëren om te differentiëren op een spontane, natuurlijke wijze. Wanneer uit observaties of evaluaties blijkt dat kleuters bepaalde vaardigheden niet bereikt hebben, dan zorgt de leraar naar aanleiding daarvan voor een gepast aanbod zodat de kleuters deze competenties verder kunnen ontwikkelen. Door een flexibele organisatie van de zorgwerking kunnen de zorgleraren snel inspelen op de noden en is er voortdurend bijsturing mogelijk.
- De screeningsresultaten worden momenteel nog niet geanalyseerd op klas- en op schoolniveau met het oog op het bijsturen van het onderwijsleerproces van de kleuters of de pedagogisch-didactische aanpak van de leraren. Tijdens het multidisciplinair overleg roepen de leraren de deskundigheid van externe partners in om de begeleiding van de kleuters te optimaliseren.
- Enkele kleuters krijgen geïntegreerd onderwijs, waarbij ze worden ondersteund door een gespecialiseerde leraar uit het buitengewoon onderwijs.
- Voor haar GOK-beleid (gelijke onderwijskansenbeleid) koos de school naast het thema socio-emotionele begeleiding voor het thema taalvaardigheidsonderwijs. De aandacht gaat daarbij steeds meer naar de afstemming op de wijzigende multiculturele doelgroep. De leraren maken de bewuste en juiste keuze om dit GOK-thema steeds verder uit te werken en uit te diepen. De recente bijsturing in het GOK-plan toont dat de school aandacht heeft voor de kwaliteit van haar werking vanuit een visie op taalvaardigheid. De principes voor taalvaardigheidsonderwijs (rijk uitdagend aanbod, interactie, aansluitend bij de leefwereld, ...) worden in de onderwijspraktijk door de meeste leraren toegepast.
- Alle kleuters worden door observatie opgevolgd. De gegevens worden geregistreerd in een kindvolgsysteem. Daarvoor wordt een instrument van het schoolbestuur gebruikt. De leraren voeren aanvullende observaties uit voor competenties, in mindere of meerdere mate gekoppeld aan de na te streven doelen. De parallelcollega's werken aan een uniforme observatiewijze van de competenties uit het kindvolgsysteem. Dezelfde materialen, vragen en spelvormen zullen door de leraren worden gehanteerd om vaardigheden te observeren en te toetsen. Het is de bedoeling dat alle materialen die voor de observaties van het kindvolgsysteem gebruikt worden op termijn in een koffer worden verzameld per leerjaar.
- Vanaf de tweede kleutergroep wordt gebruik gemaakt van genormeerde testen voor het meten van de taalontwikkeling van de (anderstalige) kleuters. Aan de resultaten worden de nodige acties gekoppeld om met de taalzwakkere kinderen extra rond taal aan de slag te gaan. Meermaals bevestigen de testresultaten wat de leraren reeds vaststelden in hun observaties. De uitslag van de testen wordt opgenomen in het kindvolgsysteem. De leraren zijn op zoek naar een of meerdere screeningsinstrumenten die hen het meest correcte beeld van een kind kunnen geven. Daarvoor gaan zij te rade in andere scholen en bij de begeleidingsdienst van het net.
- Bij de oudste kleuters worden de werkblaadjes die de kinderen naar aanleiding van lessen met concreet materiaal (transfer) maakten, verzameld in persoonlijke kaften. Deze kaften liggen steeds voor de ouders ter inzage klaar in de klas. De werkblaadjes kunnen beschouwd worden als een regelmatige evaluatie van op een speelse manier aangereikte leerstof.
- Ouders worden op de hoogte gebracht over de vorderingen van hun kind tijdens formele en informele oudercontacten. Voor de oudste kleuters gebeurt dat aan de hand van een kleuterrapport dat gegevens bevat over de brede ontwikkeling van het kind, waaronder het al dan niet bereiken van de taalvoorwaarden.
- In elke klas is de kring centraal aanwezig in een gezellige omgeving. Regelmatige uitstappen, projecten en bezoeken zorgen mee voor een stimulerend pedagogisch klimaat. De kleuters kunnen in de klassen op hun niveau op de computer werken waarbij taal- en denkoefeningen in spelvorm worden aangeboden.

- Om hun deskundigheid te bevorderen, hebben verschillende leraren reeds meerdere nascholingen in verband met taalvaardigheid, opvang van risicokleuters, gemengde leeftijdsgroepen en andere verwante thema's gevolgd. Het doorgeven van de verworven kennis gebeurt vooral informeel. De leraren overleggen veelvuldig in parallel-, niveau- en teamoverleg.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De kleuterafdeling heeft een visie op wereldoriëntatie die afgestemd is op het leerplan. De ontwikkelingsdoelen worden voor alle domeinen van dit leergebied in voldoende mate met alle kleuters nagestreefd.
- Vermits in de kleuterafdeling geïntegreerd aan alle leergebieden wordt gewerkt, gelden hier dezelfde vaststellingen dan bij het eerder beschreven leergebied Nederlands.
- Uit de documentanalyses, de klasobservaties en de gesprekken met de leraren blijkt dat zij voldoende kennis hebben van de decretale ontwikkelingsdoelen en de uitgangspunten van de leerplannen. De leerplandoelen zijn richtinggevend voor de praktijk. In de klas- en de schoolwerking zitten de leerplandoelen vervat in de activiteiten en de materialen. De leraren selecteren, registreren en bewaken de nagestreefde doelen via een koepel eigen digitaal instrument. Dit gebeurt eerder vanuit verantwoording dan vanuit ontwikkelingsperspectief. De kleuters worden uitgedaagd om te leren en te ontwikkelen in rijke en gevarieerde situaties. De school kan vanuit de planningsdocumenten niet aantonen dat alle ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate worden nagestreefd maar de concrete praktijk is voldoende overtuigend. De outputgegevens door middel van de genormeerde toetsen waaraan de school deelneemt, de foto's van de kleuteractiviteiten en de gegevens uit het kindvolgsysteem onderbouwen dit.
- De leraren werken vanuit thema's volgens de jaarkring of volgens de interesses van de kleuters, aansluitend op hun leef- en beleavingswereld. De doelen voor wereldoriëntatie worden in horizontale samenhang met andere leergebieden nagestreefd. Het aanbod en de inhoud van de thema's over de klassen heen, zijn echter niet voor alle leraren duidelijk. Hierdoor komt de graduele opbouw en de continuïteit in het gedrag. Het team maakte afspraken over onder meer de begrippenlijsten, de tijd- en de ruimtekaders, de pictogrammen en de symbolen en de hoekenverrijking om de gradatie in het aanbod te verzekeren. Deze afspraken worden momenteel in de verschillende klassen op diverse wijze nageleefd.
- De verschillende domeinen van wereldoriëntatie krijgen voldoende kansen, zij het met verschillende intensiteit. De experimenteer- en exploreerkansen ondersteunen het wereldoriënterend onderwijs zodat de kleuters zich in dagdagelijkse situaties goed kunnen voelen en zich uit de slag kunnen trekken.
- Voor het domein natuur krijgen de kleuters voldoende kansen om de verschillende aspecten van de natuur en het milieu te leren kennen en begrijpen. In een samenhangend aanbod besteden de leraren veel aandacht aan relevantie en doelgerichtheid in de activiteiten en in de hoeken. De school participeert aan projecten en acties. Alle kleuters nemen deel aan meerdere extramurosactiviteiten in parken en bossen. Er is voortdurend aandacht voor attitudevorming via initiatieven op het vlak van hygiëne, gezonde voeding en milieu. De school besteedt expliciet aandacht aan milieu- en gezondheidseducatie via de uitwerking van specifieke thema's.
- De implementatie van het domein techniek en van de aanwezige didactische materialen is nog niet volledig uitgewerkt om tot een systematische aanpak te komen. Voor sommige leraren zijn de begrippen uit het leerplan nog onduidelijk. In de klassen bieden de constructiematerialen mogelijkheden tot construeren en demonteren. Er wordt in zekere mate gebruik gemaakt van stappenplannen.

- De doelen van het domein mens en van het domein maatschappij worden voortdurend nagestreefd in de klas- en de schoolwerking. In de thema's, de extramurosactiviteiten en de schoolprojecten komen aspecten van deze domeinen veelvuldig en geïntegreerd aan bod. De teamleden grijpen dagelijkse situaties aan om de kleuters ervaringen te laten opdoen met anders-zijn, gezinsvormen, andere culturen, regels en afspraken en conflicthantering.
- De doelen voor het domein tijd krijgen dagelijks aandacht aan de hand van het functioneel gebruik van verschillende soorten kalenders. De kleuters ontwikkelen tijdsbesef en leren activiteiten in de tijd rangschikken en plannen.
- De inrichting en het gebruik van de klas en de gangen, het schoolgebouw en de speelplaats vormen een permanente uitdaging voor de kleuters om zich te oriënteren, om de ruimte te beleven, te ordenen en in te richten. De kleuters stappen regelmatig buiten de schoolmuren waardoor zij de omgeving leren ervaren.
- De school brengt via een vrij algemene beoordeling de vorderingen van de kleuters voor een beperkt aantal items van wereldoriëntatie in kaart in het kindvolgsysteem. Voor de oudste kleuters worden aanvullende aspecten opgevolgd en beoordeeld in het kleuterrapport. Dit wordt tijdens individuele contactmomenten met de ouders besproken.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school heeft een duidelijke visie op Nederlands die is afgestemd op de uitgangspunten van het leerplan. Uit de analyse van de koepelgebonden centrale eindtesten van de laatste schooljaren blijkt dat de gemiddelde scores voor de verschillende domeinen van Nederlands in de buurt van of een eind boven het Vlaams gemiddelde liggen. Voor alle domeinen legt de school de lat hoog. Vrijwel alle leerlingen bereiken voor alle domeinen dan ook de eindtermen.
- Het team koos in september van dit schooljaar in overleg voor een nieuw onderwijsleerpakket. Dit onderwijsleerpakket is richtinggevend voor het aanbod. De meeste leraren gebruiken het momenteel strikt en vertrouwen erop dat door het nauwgezette gebruik van deze methode de leerplandoelen worden bereikt en verticale samenhang wordt gerealiseerd.
- Waar de leraren afwijken van het onderwijsleerpakket en eigen materiaal gebruiken, worden nog niet altijd de leerplannen als referentiekader geraadpleegd om de continuïteit doorheen de lagere school als criterium niet uit het oog te verliezen. De meeste leraren vinden dit wel een evidentie maar richtinggevende afspraken werden er nog niet over gemaakt.
- Binnen het leergebied ligt het accent op de communicatieve functie van de taal met aandacht voor functioneel taalgebruik en op aspecten die betrekking hebben op de vorm van taal (structurele aspecten). In die zin sluit het aanbod aan bij de verwachtingen zoals die worden geformuleerd in het leerplan.
- Na teleurstellende toetsresultaten voor 'luisteren', besteden de leraren nu extra aandacht in hun klaspraktijk om leerlingen de kans te bieden om mondelinge informatie en boodschappen te leren verwerken, rekening houdend met de verschillende factoren van communicatie.
- De leraren organiseren hun klasgroep in functie van interactieve werkvormen en de doelen van het domein 'spreken'. De leerplandoelen worden zo in belangrijke mate gerealiseerd. De kinderen krijgen veel spreekkansen maar evaluaties voor het domein 'spreken' ontbreken meestal in de rapporten.
- De school ontwikkelt voldoende initiatieven in het kader van leesstimulering en boekpromotie. Technisch lezen krijgt extra kansen tijdens niveaulezen, voorlezen en tutorlezen. Door de gewaardeerde inzet van heel wat lees(groot)ouders kunnen de

leerlingen uit vooral de lagere klassen in kleine groepjes oefenen op leestechiek en -vaardigheden.

- In het kader van creatief schrijven gebruiken de leraren de schrijfstrategie uit het onderwijsleerpakket. Met een bijkomend onderwijsleerpakket wordt extra en veel aandacht geschonken aan spelling.
- In een aantal klassen worden tijdens de lessen Nederlands principes van coöperatief en interactief leren toegepast. Daardoor krijgen de leerlingen kansen om taalvaardigheden in functionele contexten te oefenen en toe te passen. Het team zet recent sterk in op begeleid zelfgestuurd en zelfstandig werk waarin toepassingen, verdiepings- en uitbreidingsoefeningen voor Nederlands zijn opgenomen.
- De communicatie en de besluitvorming in de school verlopen vlot. De overlegmogelijkheden zijn veelvuldig, waardoor de nodige afspraken kunnen worden gemaakt. Het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) is nauw bij de school betrokken en biedt passende ondersteuning.
- Het onderwijs is voldoende afgestemd op de doelgroep. Integratieactiviteiten tussen beide onderwijsniveaus vinden plaats. Er worden structurele maatregelen genomen voor de individuele ondersteuning en begeleiding van leerlingen.
- De meeste leraren geven vanuit de schoolvisie op handelingsgericht werken en vanuit het onderwijsleerpakket voldoende aanzetten tot een stimulerend pedagogisch klimaat in een krachtige onderwijs- en leeromgeving.
- De toetsresultaten vormen de basis voor de remediëring. Bij vaak voorkomende fouten herneemt de leraar het lesonderdeel en biedt dit eventueel op een andere manier aan. Een enkeling met veel fouten wordt individueel of in een klein groepje bijgewerkt. Dit kan klasintern of -extern zijn. De leerlingen krijgen eventueel extra hulpmiddelen aangereikt. Het zorgteam wordt ingeschakeld. In samenspraak met de klasleraar, de ouders en het zorgteam gaat het CLB eventueel na of er misschien een leerprobleem of -stoornis aanwezig is.
- Leerproblemen worden meestal tijdig gedetecteerd. Er zijn voldoende afspraken over de eerste- en tweedelijnszorg voor kinderen met taal-, leer- en gedragsproblemen. Er is voorzien in informeel en in structureel overleg. Zo krijgen en grijpen de leraren de kans om leerlingenbesprekingen te organiseren en informatie uit te wisselen.
- Bij uitstekende resultaten worden verrijkingsoefeningen of uitdagende activiteiten aangeboden.
- De school beschikt over een aantal lestijden voor anderstalige nieuwkomers. De belangrijkste doelen voor taalvaardigheid en voorbereiding op de maatschappij zijn gekend en worden gerealiseerd. Het aanbod is uitdagend en boeiend om taal op te nemen en te ontlocken. Klasextern wordt met de anderstaligen gewerkt met specifieke onderwijsleermaterialen. Er wordt consequent gewerkt aan en gebruik gemaakt van instructietaal en voldoende rekening gehouden met de basisprincipes van (vreemde)taalverwerving en van taalvaardigheidsonderwijs.
- De school ontwikkelde een visie op evalueren. Ze is opgenomen in het schoolwerkplan en vormt de basis voor een brede evaluatie. Sommige aspecten van dit beleid zijn nog in ontwikkeling.
- Er wordt constant geëvalueerd om indien nodig en eventueel in overleg met het zorgteam te kunnen remediëren. Productevaluaties en observaties worden voorzien voor alle hoofdvakken. De leraren volgen de effecten voor het leergebied op via methodegebonden toetsen, eigen toetsen en gestandaardiseerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem. Voor Nederlands wordt de leesniveaubepaling afgenomen. Luister- en spreekvaardigheden worden beoordeeld. In de rapporten is er aandacht voor de beoordeling van product en proces via cijfer- en wordevaluaties uit de les zelf en via toetsen. In een individueel leerlingendossier volgt evaluatie na elk schooljaar. Dit wordt doorgegeven naar het volgende leerjaar. De totaalscore van het leergebied Nederlands is een criterium voor het toekennen van het getuigschrift basisonderwijs.

- De leerlingresultaten voor de koepelgebonden toetsen worden op klas- en schoolniveau verzameld en geanalyseerd. De resultaten liggen boven het Vlaams gemiddelde van de referentiegroep. Naar aanleiding van de analyse van deze outputresultaten van het schooljaar 2010 - 2011 stelde de school een aantal actiepunten op om de leerprocessen te verbeteren. Eén van de actiepunten zal het inzetten op de procesevaluatie in alle leerjaren zijn. Een visie en beleidstekst hieromtrent zullen uitgeschreven worden voor het einde van dit schooljaar.
- Uitdagende materialen en passende literatuur zijn op klas- en schoolniveau voldoende aanwezig. De leraren maken gebruik van een klasbibliotheek met aangepaste materialen. Spel- en computermaterialen worden als extra middelen aangewend om de doelen te bereiken. Het gebruik van visuele ondersteuning, heuristieken, klaswanden en -ruimte gebeurt niet steeds doordacht.
- Nog niet alle leraren hebben zich bijgeschoold over de nieuwe eindtermen, waaronder ook voor Nederlands. Sommige leraren verwoorden dat de keuze voor een actueel onderwijsleerpakket aanzet om voldoende effectief en op vernieuwende wijze de leerplandoelen te kunnen bereiken.
- Het team ervaart de veranderende leerlinginstroom als uitdagend en verrijkend. De school krijgt extra lestijden voor gelijke onderwijskansen (GOK) en anderstalige nieuwkomers (AN). Dit zet de school aan het denken voor de ontwikkeling van een talenbeleid. Recent is een werkgroep talenbeleid opgericht. De werkgroep informeert zich uitgebreid en wil participatief een schooleigen visie op talenbeleid ontwikkelen. Het lerarenteam brengt de taalbehoeften van de leerlingen uitvoerig in kaart en zet sterker in op het analyseren van de resultaten om gepaste ondersteuning te bieden. Er zijn al sterke talige initiatieven zichtbaar in beide afdelingen. Deze kunnen een inspiratie zijn voor de werkgroep talenbeleid om prioritaire doelstellingen te formuleren en nieuwe acties te bedenken en uit te werken.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

Motivering

- De school heeft nog geen duidelijke visie op wereldoriëntatie die is afgestemd op de uitgangspunten van het leerplan. Uit de beschikbare outputresultaten blijkt niet dat de leerlingen de eindtermen voor alle domeinen van dit leergebied bereiken. In sommige klassen worden de leerplandoelen voor alle domeinen in mindere mate gerealiseerd. Voor het domein techniek realiseert de school geen doelgericht aanbod en worden zo de eindtermen in onvoldoende mate bereikt. Er is momenteel geen gradueel verticaal samenhangend aanbod voor dit leergebied gegarandeerd.
- De school heeft nog geen proces voor uitwerken van een leerlijn voor wereldoriëntatie doorlopen. Door directiewissels en andere externe factoren stagneerde dit proces meermaals en werd het nog niet afgewerkt. Momenteel hebben de leraren geen zicht op het bereiken van de minimumdoelen. De verticale samenhang is wegens het ontbreken van een duidelijke visie en een daaraan gekoppelde leerlijn zwak.
- Voor het aanbod rond wereldoriëntatie werkt de school met een onderwijsleerpakket aangevuld met eigen materialen voor wereldoriëntatie. De invulling van de domeinen natuur, techniek, maatschappij, tijd en ruimte is sterk wisselend per leerjaar. De teamleden werken aan thema's uit de domeinen, maar die krijgen niet altijd een invulling die spoort met de essentie van de leerplandoelen. In meerdere klassen is het aanbod cursorisch en wordt eerder sporadisch geïntegreerd thematisch gewerkt. Er is weinig brede vorming terug te vinden die vertrekt vanuit reële situaties. Een harmonische horizontale samenhang is niet overal te zien. De leraren doen weinig beroep op externe deskundigen vanuit de lokale omgeving en de ouders.

- Niet alle domeinen van het leergebied komen evenwichtig aan bod. Het leerplan wordt slechts hier en daar als referentiekader gebruikt. Sommige leraren registreren aan de hand van een instrument de leerplandoelen die aan bod komen.
- De school organiseert leeruitstappen en projecten. De leeruitstappen worden echter niet steeds ingebed in het aanbod van de klas. Sommige leraren benutten de kansen op actief leren, experimenteren en exploreren. In het begeleid zelfgestuurd en zelfstandig werk worden opdrachten voor wereldoriëntatie opgenomen.
- Voor de evaluatie van de leerlingen gebruiken de leraren de basistoetsen van het onderwijsleerpakket die naast feitenkennis ook vaardigheden testen. Dit wordt aangevuld met eigen toetsen. Een enkele leraar heeft oog voor transfer en werkelijkheidsgerichte toetsvragen. De richtlijnen voor de evaluatie, zoals die in het leerplan zijn opgenomen, zijn door de meeste leraren niet gekend. In de rapportering wordt wereldoriëntatie enkel in zijn totaliteit en niet domeinspecifiek opgenomen.
- De school nam deel aan externe toetsen en maakte een eigen analyse van de resultaten. De leraren kregen na terugkoppeling door de zorgcoördinator de kans om acties aan te geven tot verbetering van de onderwijspraktijk. De uitwerking hiervan is opvallend leraarafkankelijk. Sommige leraren zoeken de oorzaken vooral in externe factoren en in het aanbod. Slechts enkelen kijken naar hun eigen pedagogisch-didactische aanpak en zelden vanuit de uitgangspunten van het leerplan voor dit leergebied.
- Er zijn op schoolniveau nog verschillen te merken in het gebruik van de tijd- en ruimtekaders. De meest elementaire materialen zijn aanwezig. De noodzakelijke didactische materialen, onder meer voor wereldoriëntatie, zijn beschikbaar.
- De school maakte in het verleden nog geen werk van de implementatie van het leerplan wereldoriëntatie. De nieuwe leerplannen voor sommige domeinen zijn niet door iedereen gekend.
- Uit de gesprekken tijdens de doorlichting blijkt dat teamleden openstaan voor een kritische benadering van hun praktijk en zelf concluderen dat het aanbod voor wereldoriëntatie moet worden geoptimaliseerd.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school heeft een werkgroep nascholing die onder leiding van de beleidsondersteuner een visie op nascholing ontwikkelde. Hierop werd het schoolspecifiek nascholingsbeleid gebaseerd. Het uitgangspunt is het verbeteren van de professionaliteit van de leraren en het pedagogisch beleid van de school. In de beleidstekst staat beschreven hoe de school een nascholingsplan wil organiseren en bijsturen door het systematisch volgen van een kwaliteitscirkel.
- De school heeft nog geen schoolspecifiek nascholingsplan waarin de behoeften aan nascholingen zijn vastgesteld en gekoppeld aan een prioriteitenplanning op korte- en

lange termijn. Toch zijn de schoolprioriteiten en de professionaliseringsverwachtingen gekend bij het lerarenteam.

- Van directie tot administratieve medewerker, van beleidsondersteuner tot zorgleraar of leraar... iedereen van het team professionaliseert zich. Een inventaris van gevolgde team- en individuele nascholingen wordt bijgehouden.
- Vanuit een beginsituatie-analyse in functie van het DRIB(Draagkracht in balans)-project gaat de aandacht dit schooljaar vooral naar leren omgaan met diversiteit in de klas, sociaal-emotioneel gerelateerde onderwerpen en handelingsgericht werken.
- De school heeft een vademecum opgesteld voor beginnende personeelsleden. Enkele leraren volgen een specifieke opleiding tot mentor in aanvangs- en stagebegeleiding.
- Sommige leraren geven aan dat de deskundigheid van het gehele team om anderstalige nieuwkomers gericht klasintern te ondersteunen, nog een aandachtspunt is.
- Verschillende pedagogische werkgroepen zijn actief in de school. De teamleden inspireren en motiveren elkaar om doelgericht vorm te geven aan het schoolbeleid. Enkele werkgroepen scholen zich gericht bij in functie van hun taak. Zo woont de werkgroep talenbeleid verschillende infomomenten bij. Bij deze en bij tal van andere vormings- en ondersteuningsmomenten, doet de school beroep op de pedagogisch begeleidingsdienst van het eigen net en/of van het schoolbestuur.
- De beleidsondersteuner informeert het lerarenteam over het nascholingsaanbod. Het beleid verwacht dat elke leraar over voldoende zelfevaluerend vermogen beschikt om een persoonlijke gemotiveerde keuze voor een individuele nascholing te maken. De werkgroep nascholing toetst elke aanvraag af aan de schoolprioriteiten en de haalbaarheid. Behoeft- en evaluatieformulieren zijn opgesteld, maar nog niet in gebruik.
- De directie formuleert teamgerichte nascholingsvoorstellen. Het team kan hierop feedback geven tijdens een personeelsvergadering. Voor teamgerichte nascholingen doet de school geregeld beroep op de eigen pedagogische begeleidingsdienst. Het merendeel van de teamleden toont de bereidheid om aanbevelingen en nieuwe richtlijnen te integreren in de eigen klaswerking. Kritisch reflecteren over de klas- en schoolwerking en uitwisselen van elkaars expertise is groeiend.
- Leraren informeren elkaar over de gevolgde nascholingen. Dit gebeurt voornamelijk op informele wijze. Het beleid zou dit graag als een vast item opnemen in de personeelsvergaderingen.
- Inbreuken tegen de regelgeving: De school werkt niet met een goedgekeurd nascholingsplan. (zie: Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 08-05-2009, Art. 8.)

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het schoolbestuur zorgt ervoor dat in al haar scholen de ambten worden verdeeld over voltijdse en halftijdse equivalenten. Dat betekent dat de school het ene jaar enkele lestijden van een andere school kan krijgen en het andere jaar mogelijk enkele lestijden moet afstaan.

- Elke school van de scholengemeenschappen van dit schoolbestuur staat een deel van zijn middelen af aan de scholengemeenschap zodat een aantal administratieve taken voor alle scholen in zekere mate centraal kan gebeuren.
- In de school wordt het lestijdenpakket aangewend om (soms parallelle) leeftijdsgroepen te vormen in de kleuterafdeling en zes (soms parallelle) leerjaren in de lagere afdeling. Momenteel kent de kleuterafdeling zes klassen en worden in de lagere afdeling negen klasgroepen ingericht. De lessen lichamelijke opvoeding worden verzorgd door drie deeltijdse bijzondere leermeesters. Een kinderverzorgster neemt een aantal verzorgende taken bij de jongste kleutergroepen op zich.
- Binnen de school werd gekozen om extra lestijden te investeren in het zorg- en ambulant team in plaats van het zesde leerjaar voor 12 lestijden op te splitsen. De schoolvisie was eerder gericht op klassikaal aanbieden van de leerstof en daarna, bij de verwerking, extra ondersteuning bieden om meer leerlinggericht te kunnen werken. In het zesde leerjaar worden enkele vaste ondersteuningslestijden gebruikt om de klas op te splitsen om tijdens de lessen wereldoriëntatie meer contextgericht te kunnen werken.
- Door investeren van reguliere lestijden in het zorg- en ambulant team werd het beperkt pakket aan beschikbare lestijden 'zorg' aanzienlijk uitgebreid tot 48 lestijden. Naast de voltijdse zorgcoördinator maken 1 voltijdse en 3 halftijdse leraren deel uit van het zorgteam. Zo kan de school flexibel inspelen op actuele noden. In acute situaties (afwezigheid van leraren waarvoor geen vervanging mogelijk is) worden ook de ambulante lestijden gebruikt om de klas op te vangen en de continuïteit van de normale klassituatie en leerprocessen zoveel mogelijk te verzekeren.
- Een beperkt aantal lestijden wordt gebruikt om een beleidsondersteuner aan te stellen die ter ondersteuning van de directeur het schoolbeleid mee bewaakt. In het volgende schooljaar plant de school hiervan een halftijdse opdracht te maken.
- Door het toenemend leerlingenaantal, stapte de school over op aangepaste les- en speeltijden voor de kleuter- en de lagere afdeling om alle leeftijdsgroepen de kans te geven om de beperkte ruimte optimaal te benutten.
- Voor sommige leraren in de lagere afdeling is de opbouw van het lessenrooster onduidelijk. Zij hebben geen weet van de mogelijkheden om de leergebieden evenwichtig te spreiden in de onderwijstijd over een week, rekening houdend met de na te streven en te bereiken leerplandoelen.
- Om de regelmatige inschrijvingen van de jongste kleuters te organiseren, maakten de kleuterleraren een beurtrol op voor het onthaal van en de rondgang met de nieuwe ouders met hun kleuter.
- In de kleuterafdeling krijgen de leraren steeds meer oog voor werken met verschillende groeperingsvormen. Zij denken hierover vooraf goed na en nemen dit op in hun planningsdocumenten. Er wordt in de school meer en meer gewerkt in kleine groepjes zodat er meer kansen ontstaan voor zelfstandig, zelfsturend en begeleid werk. Dit is nog sterk leraarafhankelijk. Het vraagt van de teamleden een grote denkwijziging waarbij sommige leraren nog ondersteuning verdienen.
- In sommige kleutergroepen wordt uit praktische overwegingen gewerkt met een gemengde leeftijdsgroep. Vanaf de derde kleutergroep wordt de groepssamenstelling behouden tot het einde van de lagere afdeling.
- Bij de jongste kleutergroep nemen de verzorgende activiteiten een groot deel van de opvoedings- en onderwijstijd in beslag.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het pedagogisch project van het Stedelijk onderwijs Antwerpen is in de schoolvisie opgenomen en wordt uniform naar de buitenwereld gecommuniceerd via het schoolreglement en de schoolwebsite.
- De directeur nam op 1 april 2011 de schoolleiding over. Hij is nieuw in het directieambt. Toch heeft hij een duidelijke visie op school maken en verduidelijkt dit aan het personeel. Het participatief beleid met de teamleden, de externe partners, de andere scholen en op niveau van de scholengemeenschap draagt bij tot een positief pedagogisch klimaat in de school. Er wordt gewerkt in een open relatie. De directeur bekommert zich om het welbevinden en de betrokkenheid van de leraren. Er heersen een open sfeer en een bespreekbaarheidscultuur.
- Na een analyse van de beginsituatie stelde het team vast dat een aantal onderwijsvernieuwingen dringend nodig zijn. Een ontwikkelingsproces werd begin dit schooljaar opgestart en omvat meerdere prioritaire werkpunten in verband met het schoolbeleid. Een open gespreks- en overlegcultuur zorgen voor een kwaliteitsvolle besluitvorming. De leraren benutten veelvuldig (in)formele overlegmomenten. De maandelijkse teamvergaderingen worden zowel op schoolniveau als op niveau van de afzonderlijke afdelingen georganiseerd. Er is vooraf een agenda bepaald en de besluiten worden vastgelegd in verslagen. Tijdens de teamvergaderingen wordt regelmatig besproken welke resultaten de school wil bereiken. Er is ruimte voor overleg en voor beslissingen nemen. De directeur neemt indien nodig de eindbeslissing.
- De schooleigen taken worden verdeeld onder alle collega's om een niveau-overstijgende collegiale participatie te bevorderen en een zo breed mogelijk beleidsvoerend vermogen te bekomen. De verdeling van de taken gebeurt in onderling overleg tussen de collega's. Zij kunnen steeds op de steun en hulp van de directie rekenen.
- De leerlingenparticipatie krijgt kansen in de leerlingenraad. Maandelijks of tweemaandelijks wordt er een leerlingenraad gehouden tijdens de middagpauze. Elke klas vanaf het derde leerjaar stuurt twee afgevaardigden naar deze vergadering, waarbij naast de voorzitter ook een leraar of de directeur aanwezig kan zijn. Tijdens de 30 tot 45 minuten dat deze vergadering duurt, mogen de afgevaardigden voorstellen, ideeën en opmerkingen van hun klas aanbrengen. Zo leren de kinderen participeren aan het schoolleven door mee-weten, mee-praten, mee-beslissen, mee-doen.
- Het team ervaart de veranderende leerlingeninstroom als uitdagend en verrijkend. Recent is een werkgroep talenbeleid opgericht. De werkgroep informeert zich uitgebreid en wil participatief een schooleigen visie op talenbeleid ontwikkelen.
- De school kiest voor taalinitiatie Frans vanaf de oudste kleuters. De kleuters en leerlingen maken op een speelse manier kennis met de Franse taal. De leraren benadrukken bij deze taalinitiatie het plezier beleven aan taal.
- De externe relaties met het CLB, de pedagogische cel van het schoolbestuur en de netgebonden pedagogische begeleiding worden ter ondersteuning aangewend. De oudervereniging ondersteunt de school bij allerlei activiteiten. De school positioneert zich door in te gaan op projecten die van buitenaf aangeboden worden.
- De directie kijkt er op toe dat afspraken worden nageleefd via onder meer de evaluatie tijdens de teamvergaderingen, de controle van de weekplanningen en informele gesprekken.
- Innovaties worden momenteel volop geïntroduceerd in de school. Het team beslist in overleg aan welke schoolprojecten wordt gewerkt.
- De school werkt intentioneel aan interne kwaliteitszorg. Outputgegevens worden geanalyseerd en gebruikt om processen bij te sturen en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de lagere afdeling staat de huidige onderwijsaanpak voldoende garant voor het bereiken van de leerplandoelen voor Nederlands.
- Alle leraren bieden ruime kansen tot luisteren en spreken door gebruik van actieve werkvormen.
- Het team van de lagere afdeling zet sterk in op lezen naar aanleiding van de analyse van de toetsresultaten.
- De teamleden leren omgaan met diversiteit. De leraren zetten in op zelfsturend en zelfstandig begeleid werk.
- In de kleuterafdeling maken wereldoriëntatie en Nederlands deel uit van het geïntegreerde aanbod binnen de themawerking.
- De kleuterleraren stemmen hun begrippenlijsten en instructietaal op elkaar af.
- De school heeft steeds meer oog voor de analyse van toets- en testresultaten. Dat leidt tot afgestemde flexibele acties voor het bijsturen van de klaspraktijk.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school wendt een aantal reguliere lestijden aan om aanvullend bij de zorguren een pakket samen te stellen voor een flexibel ambulant zorgteam voor beide afdelingen.
- Een beleidsondersteuner bewaakt samen met de directeur de koers.
- Het nascholingsbeleid wordt doordacht uitgebouwd.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Visieteksten worden uitgewerkt vanuit zelfevaluatie en beginsituatieanalyses.
- De organisatie van werkgroepen en veelvuldig overleg ondersteunt het participatief beleid.
- Een nauwgezet tijdspad geeft duidelijk het verbetertraject voor de onderwijsvernieuwingen aan.
- De school kenmerkt zich als een lerende organisatie. De vernieuwingsbereidheid en de ontwikkelingsdynamiek van het team dragen hiertoe bij.
- In de school is een sterk beleidsvoerend vermogen aanwezig.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Visuele ondersteuning, heuristieken, klaswanden en -ruimte doelgericht en doordacht gebruiken.
- De leerlijnen hanteren vanuit ontwikkelingsperspectief om de onderwijskwaliteit te verhogen en niet enkel om het aanbod te bewaken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De achtentwintig lestijden in de jongste kleutergroep optimaal benutten in functie van opvoedings- en onderwijsactiviteiten.

- Schoolafspraken gelijkgericht toepassen en opvolgen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het leerplan voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling aanwenden als referentiekader om de minimumdoelen voor dit leergebied te bereiken.

Wat betreft de regelgeving:

- Het leerplan voor wereldoriëntatie toepassen om de eindtermen voor dit leergebied te realiseren (decreet basisonderwijs, d.d. 25//02/1997, artikel 62, 9°).
- Een nascholingsplan opmaken zoals bepaald in de regelgeving (decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, d.d. 08/05/2009, artikel 8).

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen of
nastreven van de attitudinale eindtermen voor
wereldoriëntatie

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 maart 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geredieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Jacqueline Oorts

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: